

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

**Факультет інформаційних технологій та управління
Кафедра управління**

*Збірник матеріалів
V Всеукраїнської науково-практичної
інтернет-конференції*

**“ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ УПРАВЛІНСЬКИХ
СИСТЕМ У СОЦІАЛЬНІЙ ТА ЕКОНОМІЧНІЙ
СФЕРАХ УКРАЇНИ: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА”**

2 грудня 2021 р.

Київ – 2021

УДК [338.27+338.242]:[304+330]

*Рекомендовано до друку на засіданні Вченої ради
факультету інформаційних технологій та управління
Київського університету імені Бориса Грінченка
протокол № 11 від 15 грудня 2021 року*

Рецензенти:

Ільч Л. М., д.е.н, доцент, завідувач кафедри управління;
Акіліна О. В., к.е.н., доцент; Краус К. М., к.е.н., доцент;
Гладкова В. М., д.пед.н., професор; Звонар В.П., д.е.н, доцент;
Штепа О. В., к.е.н., доцент; Панченко А. Г., к. н. держ. упр., доцент;
Кожем'якіна С. М., д.е.н., професор; Тимчик О. А., к.пед.н., доцент;
Яковенко І. В., к.е.н., доцент; Рябець К. А., д.ю.н., доцент;
Марухленко О. В., д. н. держ. упр., доцент.

Перспективи розвитку управлінських систем у соціальній та економічній сферах України: теорія і практика : зб. матеріалів V Всеукр. наук.-практ. інт.-конф., 2 грудня 2021 р.. – К.: КУБГ, 2021. – 509 с.

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, проведеної кафедрою управління факультету інформаційних технологій та управління Київського університету імені Бориса Грінченка, розкривають сутність управління діяльністю підприємств і організацій в умовах сталого розвитку України; описують механізми державного управління в умовах трансформації українського суспільства; пропонують заходи з удосконалення управління якістю підготовки та перепідготовки фахівців в умовах цифрової економіки; відображають розвиток інноваційних інформаційно-комунікаційних технологій в управлінському процесі; окреслюють проблеми та перспективи розвитку цифрового підприємництва.

Висловлені авторами думки та пропозиції можуть не збігатися із точкою зору редакційної колегії. Відповідальність за добір і викладення матеріалів, достовірність інформації, точність назв, статистичних даних, прізвищ та цитат несуть автори. Матеріали опубліковані в авторській редакції.

© КУБГ, 2021

Щербина Д.В. ПЛАНУВАННЯ МАРКЕТИНГОВОЇ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВА	49
Юрченко А.М. ОСОБЛИВОСТІ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗССО В УКРАЇНІ ТА СВІТІ	53
Agusi C.C. DIRECTIONS OF FORMATION OF AN EFFECTIVE SYSTEM OF PROFESSIONAL DEVELOPMENT OF HUMAN RESOURCES AT THE ENTERPRISE IN THE CONDITIONS OF MARKET TRANSFORMATIONS	57
Бражник А.В. РИЗИКИ В СИСТЕМІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ	60
Данько Д.В. НОВІТНІ ПІДХОДИ В УПРАВЛІННІ ДІЯЛЬНОСТІ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ЩОДО РОБОТИ З ЛЮДЬМИ ПОХИЛОГО ВІКУ	64
Домбровський П.М. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ПРОДУКЦІЇ НА ПІДПРИЄМСТВАХ	69
Федорова О.С. РОЗВИТОК СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ У КРИЗОВИХ УМОВАХ	72
Філіпчук І.В. ЕКОЛОГІЧНА СТАНДАРТИЗАЦІЯ ГОТЕЛІВ В УКРАЇНІ	75
Gote A.G. PECULIARITIES OF THE FORMATION OF AN EFFECTIVE SYSTEM OF STRATEGIC PLANNING AT THE ENTERPRISE IN THE CONDITIONS OF TRANSFORMATIONAL CHANGES	78
Грицик Т.О. ВИЗНАЧЕННЯ СУТНОСТІ ПОНЯТТЯ «ВИТРАТИ НА БІОЛОГІЧНІ ПЕРЕТВОРЕННЯ»	82
Горемикіна Ю.В. СОЦІАЛЬНІ ТА ІМПАКТ-ІНВЕСТИЦІЇ У КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	84
Гусєва В.О. УПРАВЛІННЯ ЕФЕКТИВНІСТЮ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРАЦІ НА СУЧАСНОМУ ПІДПРИЄМСТВІ	87
Іванченко К.Ю. УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	90

розвитку нашої держави є своєрідною сполучною ланкою між політичним суспільством та суспільством різних категорій. І саме цей фактор відіграє стабілізуючу та інтегративну роль.

Список літературних джерел

1. Віденський міжнародний план з проблем старіння URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_870 (дата звернення: 10.12.2017)
2. Здоров'є пожилых : доклад комитета экспертов ВОЗ. Женева : ВОЗ, 1992
3. Лукашевич М.П., Семігіна Т.В. Соціальна робота (теорія і практика): Навчальний посібник. К. : ПК ДСЗУ, 2007. 341 с
4. Методичний матеріал проекту «Новий статус – нові можливості». 2017. URL: www.pscenter.org.ua

Домбровський Павло Миколайович,

здобувач освіти

Донецький національний університет

імені Василя Стуса

Науковий керівник: Климчук О.В., д.е.н., доцент

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ПРОДУКЦІЇ НА ПІДПРИЄМСТВАХ

Орієнтація на процес виробництва якісної продукції є одним із найважливіших принципів системи менеджменту, що закріплені у міжнародних стандартах ISO 9000. Згідно цих стандартів управління якістю визначається як скоординована діяльність, що полягає у спрямуванні та контролюванні організації щодо виробництва якісної продукції [1].

В науковій літературі категорія “управління якістю” має набагато ширше значення і визначається як цілеспрямований вплив на відповідний об’єкт управління для забезпечення і підтримки необхідних показників якості, що здатні задовольняти вимоги споживачів та суспільства загалом на конкретному етапі розвитку. У вузькому розумінні якість означає якість продукції, а в широкому – якісний процес роботи, надання послуг, опрацювання інформації, діяльності співробітників, включаючи робітників, інженерів, менеджерів та виконавчу дирекцію, а також якість системи, компанії, цілей, стратегії тощо [2, 3].

Загалом в ринковій економіці проблематика управління якістю продукції є одним з найважливіших чинників щодо зростання конкурентоспроможності підприємства, його подальшої економічної, організаційної, технологічної, соціальної й екологічної безпеки. Якість виступає комплексним поняттям, що охоплює ефективність діяльності

підприємства з усіх сторін: розробка стратегічних планів розвитку, організація виробництва, маркетингові дослідження тощо. Для забезпечення конкурентоспроможної якості продукції, кожне підприємство повинно обґрунтовано здійснювати управління якістю. Сучасна концепція управління якістю продукції ґрунтується на сукупності принципів менеджменту з якості (табл. 1).

Таблиця 1 – Сутнісна характеристика основних принципів менеджменту з якості

Назва принципу	Сутність принципу
Принцип 1. Орієнтація (або фокусування) на споживачькі смаки	В основі цього принципу лежить аналіз ринку і потреб споживачів. Результати аналізу служать механізмом, що запускає виробництво. Випускаючи продукт, уже не обмежуються виконанням формальних вимог замовника, а намагаються вгадати його бажання
Принцип 2. Лідерство	Ключовий принцип системи менеджменту якості (СМЯ), без якого СМЯ скоріше фікція, чим реальність. Управління підприємством, управління проектами, створення, впровадження й експлуатація СМЯ – це області діяльності, де необхідне лідерство
Принцип 3. Залучення персоналу	Можливість кожного співробітника підприємства/організації систематично брати участь у прийнятті та реалізації управлінських рішень
Принцип 4. Процесний підхід	Всі види діяльності в організації розглядаються як процеси. Процеси – це логічно упорядковані послідовності кроків (робіт, етапів, елементів), що перетворюють вхідні дані у вихідні
Принцип 5. Системний підхід	Координація всіх аспектів діяльності, постійне планування та доведення планів до кожного робочого місця, щоб можна було аналізувати і коректувати їхнє виконання відповідно із перебігом справи
Принцип 6. Безперервне поліпшення	У разі систематичного поліпшення процесів поступово з'являється можливість зниження втрат і відповідно ціни продукції за рахунок зростаючого «проміжку» між собівартістю і ціною. Таке зниження ціни веде до розширення ринкової ніші, що приводить до зниження собівартості за рахунок ефекту масштабу
Принцип 7. Підхід до прийняття рішень на основі фактів	Передбачає розмежування достовірних фактів від помилкових або сумнівних. Основа цього підходу – якісний вимір для одержання даних про процеси і одночасне нагромадження інформації, яка поступово перетворюється у знання
Принцип 8. Взаємовигідні відносини з постачальниками	Націлений на створення з постачальниками нових відносин. У разі налагодження постійних відносин з постачальниками можна говорити про управління ланцюжками доданих цінностей для споживачів

Джерело: сформовано на основі [3–6].

Усі перераховані принципи управління якістю продукції взаємопов'язані між собою і відмова від якогось із них або недостатнє їх врахування в управлінській діяльності буде знижувати якість

управлінських рішень та ефективність менеджменту з якості. Відтак, якість виступає комплексним поняттям і характеризує системну ефективність всіх аспектів діяльності: від управління до організації виробництва і реалізації виготовленої продукції або надання послуг. Вона є багатозначною та динамічною категорією, складність якої визначається тим, що під нею розуміється велика кількість характеристик та специфічних властивостей продукції. Проте не всі властивості продукції визначають її якісні характеристики: беруться до уваги лише ті, які є функціонально-корисними, забезпечують цільове використання продукції на високому рівні та здатні задовольняти потреби споживачів (замовників).

Для вирішення існуючих проблем щодо задоволення постійно зростаючих потреб суспільства в якісній продукції необхідно забезпечити цілеспрямоване управління процесом формування та забезпечення якості. На сучасному етапі управління якістю охоплює сукупність взаємопов'язаних технічних, організаційних, економічних, соціальних факторів.

Технічні фактори будуть безпосередньо впливати на якість виробленої продукції і включають в себе такі характеристики: технічну конструкцію виробу, використовувані технології виготовлення, технічний рівень розвитку проектування, виробництва та експлуатації, засоби технічного обслуговування і ремонту, сировину і матеріали тощо. Організаційні фактори пов'язані із удосконаленням організації виробництва, підвищенням виконавської дисципліни і відповідальності, забезпеченням культури виробництва і відповідного рівня кваліфікації персоналу, впровадженими методами контролю, заходами безпеки. В групу економічних факторів входять: ціна, собівартість, оплата праці, рівень витрат і втрат, підвищення продуктивності суспільної праці та інше. Економічні чинники особливо важливі в умовах посилення ринкової конкуренції, для яких одночасно притаманні контрольні-аналітичні та стимулюючі функції. До перших відносять такі, що дозволяють виміряти та проаналізувати затрати на досягнення і забезпечення певного рівня якості виробів. Дія стимулюючих чинників спрямована на створення умов, які сприяють підвищенню рівня якості виробництва та зниження витрат. На підвищення якості суттєво впливають соціальні фактори, до яких відносять: професійну підготовку, освітній рівень та стаж роботи, особисту зацікавленість у результатах праці, умови та безпека праці, соціально-психологічний клімат в організації [5, 6].

Таким чином, в сучасних умовах, якість стає гарантією конкурентоспроможності будь-якої організації, її фінансово-

управлінської стійкості, авторитету та успішності. Поряд з цим, якість є вирішальним фактором підвищення ефективності функціонування не тільки окремої організації, але й інтенсивного розвитку національної економіки загалом. Розвинені країни світу сприймають отримання високоякісних показників як стратегічний імператив економічного зростання та важливе джерело національного багатства. Якість обумовлює управлінський статус і економічний престиж держави, слугує основою задоволеності кожного громадянина та країни загалом, а також є однією з найважливіших складових національної конкурентоспроможності.

Список літературних джерел

1. ДСТУ ISO 9001:2015. Системи управління якістю. Вимоги. [Чинний від 2016-07-01]. Вид. Київ: ДП «УкрНДНЦ», 2016. 22 с.
2. Климчук О.В. Сучасні процеси розвитку в Україні інформаційних систем і технологій в управлінні підприємствами. *Актуальні проблеми, пріоритетні напрямки та стратегії розвитку України: тези доповідей І Міжнародної наук.-практ. онлайн-конференції*. Київ: ІТТА, 2021. С. 199-201.
3. Олійник Є.О., Олійник А.С., Пилипченко О.Г., Пугін О.С. Управління якістю продукції: сутність, принципи, основні підходи. *Агросвіт*. 2019. № 23. С. 79–86. DOI: 10.32702/2306-6792.2019.23.79
4. Климчук О.В. Стратегічні напрями формування національної енергетичної безпеки для економічного зростання України. *Вісник Черкаського університету: Серія економічні науки*. 2018. Вип. 3. С. 28-37. DOI: 10.31651/2076-5843-2018-3-28-37
5. Задольський А.М., Бердичевська М.В. Сучасна концепція вдосконалення систем менеджменту якості на промислових підприємствах в умовах глобалізації ринку. *Економічний вісник НТУУ «КПІ»*. 2018 № 15. С. 279–290.
6. Климчук О.В. Сучасні тренди та глобалізаційні виміри управління інформаційними технологіями і системами в Україні. *Економіка і організація управління*. 2021. № 1 (41). С. 72–85. DOI: <https://doi.org/10.31558/2307-2318.2021.1.7>

Федорова Олександра Сергіївна,

здобувачка освіти

Київський університет імені Бориса Грінченка

*Науковий керівник: Рябець К.А., д.н.держ.упр., доцент,
професор кафедри управління*

РОЗВИТОК СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ У КРИЗОВИХ УМОВАХ

Висока імовірність виникнення та розвитку кризи в процесі діяльності будь-якого підприємства зумовлює необхідність здійснення антикризового управління, яке повинно ґрунтуватися на розробці комплексу заходів виходу із кризи та подолання неплатоспроможності